KKK. 116
W. 6. 43 117

Rhetorices Elementa,

QUÆSTIONIBUS ET RESPONSIONIBUS *EXPLICATA:*

Quæ ità formantur, ut QUÆSTIONIBUS prorsus omissis, vel neglectis, RESPONSIONES solummodo integram *Rhetorices* Institutionem Tironibus exhibeant.

Per GUIL. DU-GARD,
In usum Scholæ *Mercatorum-Scissorum.*

EDITIO QUINTA.

Danda opera est, ut post hæc initia, ad incrementa quoque veniatur. Cypr. lib. 1. epist. 5.

LONDINI,
Typis Autoris. *Anno Domini* 1657.
Veneunt apud *Fr. Eglesfield* in *Cœmeterio Paulino.*

~~183 : 14~~
73 ... 7513

DIGNISSIMIS,
SPECTATISSIMIS,
ORNATISSIMIS
VIRIS,
MAGISTRO,
Guardianis, & Aſsiſtentibus
Ampliſſimæ Societatis
MERCATORUM-
SCISSORUM,
Benigniſsimis Literarum
PATRONIS,
Hunc Rhetorices Libellulum, qualem qualem, in juventutis gratiam concinnatum,
In perpetuum Obſervantiæ μνημόσυνον
D. D. D.
Societatis Veſtræ
Cultor humillimus
GUIL. DU-GARD.

TIRONI,

RHETORICES *studioso.*

NE monitum velim, nobis in animo non fuisse, omnia, quæ de *Rhetorices* Arte tradi solent, (studio enim multa omittimus) præcepta persequi: Sed præcipua & maximi usûs Elementa, quæ Tironibus sufficere arbitramur, in compendium solummodo redigere, & ad juniorum captum per *Ἐρωτήματα adeò planè & dilucidè accommodare, ut & ipsi Socios mutuis interrogationibus utiliter exercere valeant, & minùs fatigent præceptorem. Crescente ætate & judicio majorum Gentium Rhetores, qui hæc omnia accuratiùs tractant, adire licebit: his interea temporis, qualia qualia sunt, Tironibus fortasse, quibus solùm inserviunt, non ingrata, si libet, utere.

Istud porrò animadvertendum est, Quæstiunculas hasce, maximam partem, ad *Caroli Butleri* (τὸ μακαρίτου) Rhetoricam) quæ vulgò in Scholis teritur) formari, adeò ut

* *Quæstiuncula.*

nihil ferè in his καινοφωνοῖς occurrat, quod vel in eo non inveniri, vel ad eum non commodè referri posse videatur. Me ab aliis equidem nonnulla, ab illo verò omnia sumsisse non diffiteor. *Ingenui* enim *pudoris est* (ut cum Plinio loquar) *fateri per quos profeceris. Butlerus* Talæum quàm-plurimis emendavit: Istiusmodi Quæstiunculæ (nisi meum me fallat augurium) *Butlerum* ipsum & facilliorem, & teneræ ætatis ingenio longè accommodatiorem reddent. Vix enim sine cortice suppositio natabunt pueri, quorum captui se submittere juventutis formatores necesse est. His igitur delibatis, *Butlerum* ipsum, siquâ de re hæsitaveris, consule.

Rhetorices

Rhetorices Elementa.

CAPUT I.

Quæst. 1. *Quid est Rhetorica?*

RHETORICA est ars ornatè dicendi.

2. *Quot sunt partes Rhetorices?*

Partes Rhetorices duæ sunt: { elocutio, & Pronunciatio. *v.c.* 20.

3. *Quid est Elocutio?*

ELOCUTIO est interna exornatio orationis.

Quare dicitur interna?

Dicitur *interna* ad differentiam pronuntiationis, quæ est externa exornatio orationis.

4. *Quotuplex est Elocutio?*

Elocutio duplex est: { Tropus, aut Figura. *Vid. Quæst. 46.*

5. *Quid est Tropus?*

TROPUS est elocutio, quâ vox à nativâ significatione in aliam immutatur.

6. *Quot in Tropo sunt considerandæ?*

In Tropo duo sunt considerandæ: { 1. Affectiones, & 2. Genera.

7. *Quot*

7. *Quot sunt tropi affectiones?*

Affectiones Tropi sunt quatuor: { Catachrésis. Hypérbole. Metalepsis. Allegoria.

8. *Quid est Catachrésis?*

CATACHRESIS est durior & in jucundiorem verbi immutatio, cùm scilicet nomen aliquod pro alio ponitur, in cujus locum non deductum esse, sed irruisse; non precariò, sed vi venisse videatur: ut, Virg. Eclog. 7.

Vir gregis ipse caper deerraverat: —i. e. *Dux gregis.*
Capitis nives: i.e. *cani capilli.*

9. *Quid est Hypérbole?*

HYPERBOLE est mentiens superjectio, sive audacior Tropi superlatio, quæ augendo, vel minuendo superat fidem.

N.B. *Mentitur Hyperbole, sed non mendacio fallit.*

10. *Quotuplex est Hyperbole?*

Hyperbole duplex est: { Auxésis, aut Meiósis.

12. *Quid est Auxesis?*

AUXESIS est, cùm augendi aliquid & amplificandi gratiâ, verbum gravius, proprii loco, substituimus; ut, cùm, *liberalem, magnificum; severum, sævum; improbum, sacrilegum* dicimus.

12. *Quid est Meiósis?*

MEIOSIS [seu Tapinósis] est, cùm minuendi & extenuandi causâ, leviore utimur vocabulo, quàm res postulat: ut, cùm *adulatorem, blandum & affabilem; prodigum aut audacem, liberalem aut fortem* nuncupamus.

13. *Quid est Metalepsis?*

METALEPSIS est Tropi in uno verbo multiplicatio:

plicatio: quando nempe ex improprio significatur primò improprium, tum ex improprio illo fortè aliud improprium; atque ità deinceps, donec ad proprium veniatur, intercedente medio gradu tranſitum præbente: ut, Virg. Ecl. 1.

Poſt aliquot mea regna videns, mirabor, ariſtas?

Hìc per *ariſtas, ſpicas*, [per Synecdochen Membri] per *ſpicas, ſegetes*; [per Synecdochen itidem Membri] per *ſegetes, æſtates*; [per Metonymiam Subjecti pro Adjuncto] per *æſtates, annos*, [per Synecdochen Membri] intelligimus.

15. *Quid eſt Allegoria?*

ALLEGORIA eſt Tropi continuatio, ubi mirum ejuſdem generis Tropi plures conjunguntur: ut Ter. *Sine Cerere & Libero friget Venus*: i.e. *ſine pane & vino friget Amor.*

16. *Quid tenendum eſt in Allegoriâ?*

In Allegoriâ tenendum eſt illud, ut quo ex genere rerum cœperis, eodem deſinas: ſecus inconſequentia fœdiſſima fuerit.

CAPUT II.

17. *Quot ſunt Tropi Genera?*

TROPI Genera ſunt quatuor: Metonymia, Ironia, Metáphora, & Synécdoche.

18. *Quid eſt Metonymia?*

METONYMIA eſt Tropus Cauſſæ ad Effectum, Subjecti ad Adjunctum; vel contrà, i.e. Effecti ad Cauſſam, vel Adjuncti ad Subjectum.

Cauſſa quid eſt?

Cauſſa eſt, cujus vi res eſt.

Quotuplex

7. *Quot sunt tropi affectiones?*

Affectiones Tropi sunt quatuor: { Catachrésis. Hypérbole. Metalepsis. Allegoria.

8. *Quid est Catachrésis?*

CATACHRESIS est durior & in jucundiorem verbi immutatio, cùm scilicet nomen aliquod pro alio ponitur, in cujus locum non deductum esse, sed irruisse; non precariò, sed vi veniisse videatur: ut, Virg. Eclog. 7.

Vir gregis ipse caper deterraverat: —i. e. *Dux gregis.*
Capitis nives: i.e. *cani capilli.*

9. *Quid est Hypérbole?*

HYPERBOLE est ementiens superjectio, sive audacior Tropi superlatio, quæ augendo, vel minuendo superat fidem.

N.B. *Mentitur Hyperbole, sed non mendacio fallit.*

10. *Quotuplex est Hyperbole?*

Hyperbole duplex est: { Auxésis, aut Meiósis.

12. *Quid est Auxesis?*

AUXESIS est, cùm augendi aliquid & amplificandi gratiâ, verbum gravius, proprii loco, substituimus; ut, cùm, *liberalem, magnificum; severum, sævum; improbum, sacrilegum* dicimus.

12. *Quid est Meiósis?*

MEIOSIS [seu Tapinósis] est, cùm minuendi & extenuandi causâ, leviore utimur vocabulo, quàm res postulat: ut, cùm *adulatorem, blandum & affabilem; prodigum aut audacem, liberalem aut fortem* nuncupamus.

13. *Quid est Metalepsis?*

METALEPSIS est Tropi in uno verbo multiplicatio:

plicatio: quando nempe ex improprio significatur primò improprium, tum ex improprio illo fortè aliud improprium; atque ità deinceps, donec ad proprium veniatur, intercedente medio gradu transitum præbente: ut, Virg. Ecl. 1.

Post aliquot mea regna videns, mirabor, aristas?
Hìc per *aristas, spicas*, [per Synecdochen Membri] per *spicas, segetes*; [per Synecdochen itidem Membri] per *segetes, æstates*; [per Metonymiam Subjecti pro Adjuncto] per *æstates, annos*, [per Synecdochen Membri] intelligimus.

15. *Quid est Allegoria?*

ALLEGORIA est Tropi continuatio, ubi nimirum ejusdem generis Tropi plures conjunguntur: ut Ter. *Sine Cerere & Libero friget Venus*: i.e. *sine pane & vino friget Amor.*

16. *Quid tenendum est in Allegoriâ?*

In Allegoriâ tenendum est illud, ut quo ex genere rerum cœperis, eodem desinas: secus inconsequentia fœdissima fuerit.

CAPUT II.

17. *Quot sunt Tropi Genera?*

TROPI Genera sunt quatuor: — Metonymia, Ironia, Metáphora, & Synécdoche.

18. *Quid est Metonymia?*

METONYMIA est Tropus Causæ ad Effectum, Subjecti ad Adjunctum; vel contrà: i.e. Effecti ad Causam. vel Adjuncti ad Subjectum.

Causa quid est?
Causa est, cujus vi res est.

Quotuplex

Quotuplex est causa?

Causa est quadruplex { 1. Efficiens à quâ / 2. Materia, ex quâ / 3. Forma, per quam / 4. Finis, propter quam } res est.

Quarum duæ tantùm priores hîc locum habent.

19. *Metonymia Causæ quotuplex est?*

Metonymia Causæ duplex est: { Efficientis, aut Materiæ.

20. *Quid est Metonymia Efficientis?*

METONYMIA EFFICIENTIS est, cùm inventor & autor pro ipsis effectis rebus usurpantur: ut, Mars *pro* prælio: Vulcanus *pro* igne: Neptunus *pro* mari: Ceres *pro* pane: Bacchus *pro* Vino Venus *pro* amore: Livius *pro historia à Livio conscripta*: Virgilius *pro poëmate à Virgilio compositio*, &c.

ut, Ter.

Sine Cerere & Libero *friget* Venus: i.e. *sine pane & Vino friget amor.*

Lego Virgilium: i. e. Virgilii *opus.*

Sic etiam ponitur instrumentum pro re effectâ ut, lingua *pro* sermone. Manus *pro* scripturâ. Gladius *pro* cæde. Arma *pro bello.*

21. *Quid est Metonymia materiæ?*

METONYMIA MATERIÆ est, cùm nomen materiæ pro effecto ponitur, ut Æs, argentum, aurum *pro* ære, *argenteo*, vel *aureis nummis.* Ferrum *pro* gladio. pinus, abies *pro navi.* Hor. ep. 2. lib. 2.

Non domus & fundus, non æris acervus & auri
Ægroto domini deduxit corpore febres.

CAPUT

CAPUT III.

22. *Quid est Metonymia effecti?*

METONYMIA EFFECTI est, cùm ex effectis efficiens significatur: ut, *Victoria naturâ* insolens & superba *est*: i.e. *insolentes & superbos reddit.*

Mors pallida, *quæ pallidos reddit.*

N. B. Effectum *est*, *quod à causâ efficiente pendet.*

Sic ponitur *scelus* pro *sceleſtus*, *scelerum machinator.*

——opus pro autore.

Quas meruit pœnas jam dedit illud opus: i.e. *Ovidius, illius operis autor.*

CAPUT IV.

23. *Quid est Metonymia subjecti?*

METONYMIA SUBJECTI est, cùm nomen proprium rei subjectæ ad significandam rem adjunctam traducitur.

N.B. Subjectum *dicitur illud, cui aliquid quocunque modo aut inest, aut adhæret.*

24. *Quot modis fit Metonymia subjecti?*

METONYMIA SUBJECTI fit novem modis, cùm scilicet ponitur

1. Subjectum pro accidente inhærente: ut,

Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes,
Nec tibi plus cordis, *sed minus* oris *inest.*

ubi

ubi Cor *pro* prudentiâ, *quæ sedem habet in corde*, (*unde* prudentes cordati *dicuntur*;)os *pro* pudore, *quia se ore, i.e. vultu prodit.*

2. Continens, pro re contentâ. Sic *poculum* pro *potu*: *Crumena* pro *nummis*, &c.

3. Locus pro incolis: ut. *urbs* pro *civibus*.

Invadant urbem *somno vinóque sepultam.*

4. Locus pro rebus in loco gestis: ut, Cic. de Orat. *Agè verò, nè semper forum, subsellia, rostra, curiámq; mediteris*: i.e. *Actiones Rhetoricas in foro, &c.*

Sic per Academiam, Lycéum, Tusculanum [*Suburbanum illud Gymnasium*] *intelligimus doctrinam celebratam in* Academiâ *à Platone, in* Lycéo, *ab Aristotele, in* Tusculano, *à Cicerone.*

5. Possessor pro re Possessâ: ut,

——— *Jam proximus ardet*

Ucalegon: ——— i.e. *ucalegonis domus. Apud* me; i.e. *Domi meæ.*

6. Dux, pro exercitu; ut, Annibal *victus*; i.e. *Annibalis exercitus.*

7. Patronus vel Advocatus, pro Cliente; ut, Cic. pro Cæcin. *Restituisse te dixti? Nego* me *edicto Prætoris restitutum esse.*

8. Res, quæ in tempore fit, pro ipso tempore; ut, *Messis* pro *æstate*. Virg. Ecl. 5.

Aure focum, si frigus erit, si messis, in umbrâ.

9. Nomen rei signatæ pro signo; ut, Virg. Eccl. 3. Orpheáque *in medio posuit*, sylvásque *sequentes*; i.e. *Celatas Orpheos, & sylvarum imagines.*

CAPUT

CAPUT V.

25. *Quid eſt Metonymia Adjuncti?*

METONYMIA ADJUNCTI eſt, cùm ex adjunctis res ſubjectæ ſignificantur.

N. B. Adjunctum *dicitur, quicquid alteri rei quocunque modo adhæret, aut cui aliquid quocunque modo ſubjicitur.*

METONYMIA ADJUNCTI fit octo modis;

1. Cùm nomina virtutum ipſarum pro bonis viris, & vitiorum pro malis, & mukarum aliarum rerum pro perſonis, quibus adjunctæ ſunt, uſurpantur: ut, *ex hac parte* pudor *pugnat, illinc* petulantia: *ubi* pudor *pro* pudicis, petulantia *pro* petulantibus *ponitur*, &c. Horat.

Virtutem *præſentem odimus*: i.e. viros bonos,

2. Res contenta, pro continente; ut, Virg. Æn. 1.

—Vina *coronant*: i.e. *pateram vina continentem.*

3. Adjunctum temporis, pro ſubjectis: ut, Æn. 1.

Aſpera tum poſitis mitescent ſecula bellis: i.e. *homines, qui iſtis ſeculis vixerunt. Temperitas eſt* florentis ætatis, *prudentia* ſenectutis: i.e. *Juvenum & Senum.*

4. Signum, pro re ſignificata: ut, Sceptrum *pro* Regno; Faſces pro Magiſtratu; Toga *pro* pace; Arma *pro* Bello; &c.

5. Res locata, pro loco, ut, *Te quæſivimus omnibus libellis*, i.e. *Bibliothecis.* Ludus *pro circo.*

6. Antecedens

6. Antecedens pro conſequente: ut diſcumbere *pro cœnare*: audire *vel* auſcultare *pro obtemperare*: Fuimus Troës, *pro*, *non amplius ſumus*. vixit: i.e. *mortuus eſt*.

7. Conſequens pro Antecedente: ut, ſepultus eſt, *pro*, *mortuus eſt*. Evigilavit, *pro*, *dormitat*.

8. Connexum vel concomitans unum pro altero: ut pedes tegere, *pro alvum levare*: Annibal ibi *moratur*, pro *exercitus Annibalis*.

CAPUT VI.

27. *Quid eſt Ironia?*

IRONIA eſt Tropus ab oppoſito ad oppoſitum.

28. *Quomodo percipitur Ironia?*

Percipitur Ironia tribus modis: vel [1] pronunciatione: vel [2] Perſonâ; vel [3] rei naturâ: nam ſiqua earum diſſentit à verbis, apparet mentem etiam iiſdem diſſentire.

29. *Quotuplicia ſunt oppoſita?*

Oppoſita ſunt duplicia { Diſparata, & Contraria.

30. *Diſparata quænam ſunt?*

Diſparata ſunt res quælibet naturâ diverſæ; ut, *homo*, *lapis*, *liber*, *canis*, &c. ideóque unum multis parter opponitur.

31. *Contraria quænam ſunt?*

Contraria ſunt res ſibi invicem naturâ repugnantes: ut, *Lux & tenebræ*: *calor & frigus*; ideóque unum uni parriter opponitur.

32. *Quid*

32. *Quid est Ironia à Disparato?*

IRONIA A DISPARATO est, quando de personâ aliâ quidpiam dicitur, de aliâ intelligitur; sive affirmatum de utrâq;, sive negatum de alterâ.

affirmatum de utrâque: ut, *Eccl.* 3.

Tum credo, cùm me barbitum videre Myconis,
Atque malâ vites insidere falce novellas. Ubi per *me* intelligit Damætam, seipsum nominans Menalcas.

Negatum de alterâ. ut Ovid. Metam. 13.

—*Nec in his quisquam damnatu & exul.* ubi Ulysses Ajacem taxans, negat quenquam sui generis damnatum & exulem fuisse; sed illud tacitè Ajaci exprobrat, cujus pater Telamon, & Patruus Peleus, quòd Phocam tertium fratrem trucidâssent, exulabant.

33. *Quid est Ironia à contrario?*

IRONIA A CONTRARIO est, quando ex contrario contrarium significatur; ut, Ter. *6 salve bone vir, curâsti probe: id est, pessime, curâsti negligenter.*

34. *Quid est Paraleipsis?*

PARALEIPSIS est, Ironiæ species, quâ affirmamus nos ea prætorire, quæ tamen maximè dicimus, ejus formulæ sunt: *Prætereo, mitto, taceo, sileo, relinquo, omitto, missum facio, prætermitto, relinquam, concedam, &c.* ut Cic *Mitto* illam primam libidinis injuriam; *mitto* nefarias generi nuptias: *missa* cupiditate maris expulsam matrimonio filiam. Hic simulatè quædam dicuntur prætermitti, quæ tamen disertè memorantur.

35. *Quid est Apophasis?*

APOPHASIS est Ironiæ species, quâ negamus nos dicere, aut facere quod maximè dicimus aut facimus, ut Cic. Ver. 1, *Nec eo diso, quæ si dicam, tamen infirmare non possit.*

CAPUT

CAPUT VII.

METAPHORA est Tropus à simili ad simile.

Nihil est autem in rerum naturâ, unde simile duci non potest, indidémque ideò & Metaphora, ut *Princeps caput Reipublicæ.*

37. *Quot sunt Classes illarum rerum à quibus ducitur Metaphora?*

Octo præcipuè sunt Classes illarum rerum, à quibus ducitur Metaphora.

I. A rebus sacris & divinis, ut, *Homo homini Deus.*

II. A Cœlestibus, ut, *Virgilius Poëtarum Sol.*

III. Ab Elementis, ut, *Invidiæ flamma, Eloquentiæ flumen.*

IV. A Meteoris, *Fulmen orationis.*

V. A Mineralibus, ut, *Aurea secula*; *ferreum pectus.*

VI. A Vegetalibus, ut, *Flos nobilitatis.*

VII. Ab Animalibus, ut, *Anglia Insularum ocellus*; Latrant *Oratores, non loquuntur.*

VIII. A rebus Artificialibus, ut, *Appion Cymbalum mundi*, sic dictus ob garrulitatem. Sic dicimus *limare scriptum, expolire orationem, amicitiam dissuere*, &c.

CAPUT

CAPUT VIII.

38. *Quid eſt Synecdoche?*

SYNECDOCHE eſt Tropus partis ad totum, aut contrà: i. e. totius ad partem.

39. *Quotuplex eſt pars?*

Pars duplex eſt: { Membrum, vel Species.

40. *Quid eſt Synecdoche Membri?*

SYNECDOCHE MEMBRI eſt, quando ex membro integrum ſignificatur: ut, tectum pro *domo*: Ridiculum caput, pro *faceto & lepido homine*: Mucro, pro *gladio*: Dux pro *exercitu*: Anima, pro *homine*.

Sic numerus ſingularis pro plurali ponitur; ut,

* Hoſtis *habet muros: ruit alto à culmine Troja.*

pro * *Hoſtes.* Romanus *ſedendo vincit.*

N. B. Numerus ſingularis eſt pars ſeu membrum pluralis, non ſpecies: præſertim cùm ex unitatibus tanquam ex particulis multitudo omnis conſtituatur.

41. *Quid eſt Synecdoche ſpecici?*

SYNECDOCHE SPECIEI eſt, quando ex Specie ſignificatur Genus; ut cùm ponitur *Ariſtides* pro *juſto*, *Cræſus* pro *divite*, *Mæcenas* pro *patrono*.

Sic infinitum numerum dicimus pro magno; ut

* *Sexcenta licet ejuſmodi proferre.*

* Sexcenta] *Species numeri magni pro numero magno in genere*

CAPUT IX.

42. *Quid est Synecdoche totius?*

SYNECDOCHE TOTIUS est, quando ex toto pars significatur.

43. *Quotuplex est Totum?*

Totum est duplex { Integrum vel Genus.

44. *Quid est Synecdoche Integri?*

SYNECDOCHE INTEGRI est, quando ex integro significatur membrum: ut, Pabula *gustâssent Trojæ*, Xanthúmque *bibissent*: i. e. *partem pabuli, partem Xanthi fluvii.*

Sic numerus pluralis pro singulari: ut, Nos *populo imposuimus, & Oratores visi sumus*: ubi *de se tantùm loquitur Orator.*

45. *Quid est Synecdoche Generis?*

SYNECDOCHE GENERIS est, quando ex Genere significatur species: ut, Homo *pro* Catilinâ, Virtus *pro* fortitudine. Poëta *pro* Homero *aut* Virgilio. Orator *pro* Demosthene *aut* Tullio.

Sic cùm vixisse *&* fuisse *dicimus, quæ jam mortua esse, & non exsistere intelligimus.*

——Fuimus Troës, fuit *Ilium & ingens Gloria Teucrorum.*

Hactenus de Tropis. *Vid. supr.* Q. 5.

CAPUT

CAPUT X.

46. *Quid est Figura?*

FIGURA est elocutio, Quâ orationis habitus à recta & simplici consuetudine mutatur.

47. *Quotuplex est Figura?*

Figura duplex est { Dictionis, vel Sententiæ. *Vid. Quæst.* 75.

48. *Quid est Figura Dictionis?*

FIGURA DICTIONIS est, quâ oratio figuratur dictionibus aptè & jucundè inter sese resonantibus.

49. *Quotuplex est Figura Dictionis?*

Figura Dictionis duplex { Dimensione, vel Repetitione. *Vid. Q.* 63.
est, vel in sonorum

50. *Quid est Figura in Dimensione?*

FIGURA IN DIMENSIONE est suavis ille sonorum in oratione Numerus.

51. *Quotuplex est Numerus?*

Numerus duplex est { Poëticus, vel Oratorius. *Vid. Q.* 62.

52. *Numerus Poëticus quid est?*

NUMERUS POETICUS est, qui perpetuis certorum spatiorum legibus adstringitur.

53. *Quotuplex est Numerus Poëticus?*

Numerus Poëticus duplex est { Rhythmus, aut Metrum.

54. *Quid est Rhythmus?*

RHYTHMUS est numerus Poëticus certum syllabarum numerum, nullâ habitâ quantitatis ratione, continens.

Plerunque autem Epistrophen soni conjunctam habet: ut in illo divini Vatis Poëmate.

Dare to bee true: nothing can need a lie:
A fault that need's it most, grow's two thereby.

55. *Quid est Metrum?*

METRUM est numerus Poëticus certis pedibus constans, quorum ultimus ultimum habet indifferentem.

N.B. Hujus numeri gratiâ *Metaplasmus* [i.e. transformatio quædam dictionis] permittitur, quando scil. aliquid in ea deficit, redundat, vel immutatur.

56. *Quot sunt Metaplasmi Species?*

Metaplasmi quatuor sunt Species:

I. In eliendo, 2.
- Synalœpha
- Ecthlipsis

II. In addendo & auferendo, 6.
- Prósthesis
- Aphæresis
- Epénthesis
- Syncope
- Paragôge
- Apócope

III In Distrahendo & cõtrahendo, 2.
- Diæresis
- Synæresis.

IV. In immutando, 5
- Tmesis
- Metathesis
- Antithesis
- Diastole
- Systole

Quæ omnia nota sunt ex Grammaticâ.

57. *Quid est Tmesis?*

TMESIS est, quæ compositæ vocis partes, alterius

rius vocis interpositione, dissecat: ut, Hor.

Est quadam prodire tenus, si non datur ultra.
i.e. licet quadantenus prodire.

58. *Quid est Metathesis?*

METATHESIS est, quæ literam eandem transponit: ut, *pistris* pro *pristis*, *Tymbre* pro *Tymber*. Virg. Æn. 3. de Scyllâ.

Prima hominis facies, & pulcro pectore virgo
Pube tenus: postrema immani corpore pistris.
Nam tibi Tymbre caput Evandrius abstulit ensis.
Æneid. 10.

59. *Quid est Antithesis?*

ANTITHESIS est, quæ literam unam pro aliâ ponit: ut, *Olli* pro *illi*; *vortunt* pro *vertunt*; *optumè* pro *optimè*.

60. *Quid est Diastole?*

DIASTOLE est, quæ brevem syllabam producit: ut,

Molle meum levibus cōr est violabile telis. Ovid.
Cum muliēre *marem* sociali fœdere jungens. Mant.
ubi syllabæ, naturâ breves, in cōr *&* muliēre, *per Diastolen producuntur.*

61. *Quid est Systole?*

SYSTOLE est, quæ longam syllabam corripit: ut, *tulērunt*, *palūs*:

Matri longa decem tulērunt fastidia menses. Virg.
Regū opus sterilisq; diu palūs aptaq; remis.
Horat. Art. pro *tulērunt*, *palūs*.

Quæ ad numeri Poëtici, sive Carminis rationem pertinent, à Grammaticis petenda sunt, quamvis in Rhetoricâ propriè tradi debent.

CAPUT XI.

62. *Quid est Numerus Oratorius?*

NUMERUS ORATORIUS, ex pedibus quidem constat, sed incertis & liberis.

63. *Quotuplex est figura in soni repetitione?*

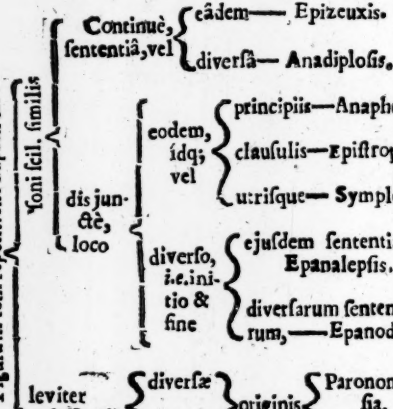

CAPUT

CAPUT XII.

64. *Quid est Epizeuxis?*

EPIZEUXIS est, quando sonus similis continuè in eâdem sententiâ iteratur.

65. *Quotuplex est?*

Duplex est, vel in { parte vocis — { principii. / finis. / voce integrâ

principii: ut Met 1.

O utinam posſem *populos reparare paternis*
Artibus; atque animos for*matæ* in*fundere terræ.*

finis: ut de Aruſp. reſp.

Titus Annius ad illam peſtem comprimendam, extinguendam, funditus delendam natus eſſe videtur.

in voce integrâ { Virg. Ecl. 6.

Ipſa ſonant arbuſta, Deus Deus ille, Menalca.
Si, niſi quæ facie poterit te digna videri,
Nulla futura tua eſt, nulla futura tua eſt.

66. *Quid est Anadiplôſis?*

ANADIPLOSIS est, quando ſonus ſimilis continuè in diverſis ſententiis *i. e.* in fine præcedentis, & principio ſequentis repetitur: ut Virg. Ecl. 10.

Pierides, vos hæc facietis maxima Gallo:
Gallo, *cujus amor tantùm mihi creſcit in horas.*

67. *Quid est Climax?*

CLIMAX est, quando Anadiplôſis pluribus gradibus continuatur: ut, ad Heren.

Quæ reliqua ſpes libertatis manet, ſi illis, & quod libet, licet: & quod licet, poſſunt: & quod poſſunt, audent: & quod audent, faciunt: & quod faciunt, vobis moleſtum non eſt?

CAPUT XIII.

68. *Quid est Anaphora?*

ANAPHORA est, quâ similis sonus iteratur in principiis sententiarum: ut, Virg. Geor. 4.

Te, *dulcis conjux*, Te, *solo in littore secum*,
Te, *veniente die*, Te, *decedente*, *canebat*.

69. *Quid est Epistrophe?*

EPISTROPHE est, quâ similis sonus in clausulis iteratur: ut, pro Pomp. *ut ejus voluntatibus non solùm cives assenserint*, *socii obtemperârint hostes obedierint*, *sed etiam venti tempestatesq; obsecundârint*.

70. *Quid est Symploce?*

SYMPLOCE est quâ similis sonus in principiis & clausulis iteratur: ut Agrar. 1. Quis *legem tulit?* Rullus. Quis *majorem populi partem suffragiis privavit?* Rullus. Quis *Comitiis præfuit?* Rullus.

CAPUT XIV.

71. *Quid est Epanalepsis?*

EPANALEPSIS est, quâ similis sonus in principio & clausulâ ejusdem sententiæ repetitur: ut, Æneid. 1.

Multa *super Priamo rogitans*, *super Hectore* multa.

72. *Quid est Epanodos?*

EPANODOS est, quâ similis sonus in principio & clausulâ diversarum sententiarum, sed intercedente

tercedente Anadiplôsi, iteratur : ut, Virg. Eclog. 8.

Crudelis mater *magis*, *an puer improbus ille ?*
Improbus ille puer, crudelis tu quoque mater.

Whether the worst, the childe accurst,
or elſe the cruel mother ?
The mother worst, the childe accurst,
as bad the one as th' other. T. F.

CAPUT XV.

73. *Quid eſt Paronomaſia ?*

PARANOMASIA eſt, cùm dictio litteræ aut ſyllabæ alicujus commutatione, ſignificatione quoque commutatur : ut, Cat. 1. *Non* emiſſus *ex urbe*, *ſed* immiſſus *in urbem eſſe videatur.*

74. *Quid eſt Polyptôton ?*

POLYPTOTON eſt, cùm ejuſdem originis variis caſibus voces inter ſe conſonant : ut, Æn. 4.

Littora littoribus *contraria*, *fluctibus undas*
Imprecor, arma a mis ——

CAPUT XVI.

75. *Quid eſt Figura Sententiæ ?*

FIGURA SENTENTIÆ eſt Figura, quæ totam ſententiam aliquo animi motu afficit.

93. *Quotuplex*

76. *Quotuplex est?*

Duplex est, in
- Logismo
  1. Ecphonésis.
  2. Revocatio sui ipsius, quæ vel
     - Antecedentis correctio } Epanorthôsis.
     - Consequentis reticentia } Aposiepêsis.
  3. Apostrophe.
  4. Prosopopœïa.
- Dialogismo. *Vid. Quæst.* 92.

77. *Quid est Logismus?*

Logismus est, quando sine collocutione sententia figuratur.

78. *Quotuplex est?*

Quadruplex est: Ecphonêsis, & sui ipsius Revocatio: Apostrophe, & Prosopopœïa.

ECPHONESIS est figura in Logismo per adverbium exclamandi expressum vel intellectum.

N.B. Ista figura magnum prorsus est animi commovendi instrumentum, & quidem affectuum variorum.

80. *Quot modis fieri solet exclamatio?*

1. Admirationis; ut, *O clementiam admirabilem!*
2. Desperationis; ut, *O frustrà mihi susceptі labores!*
3. Optationis; ut,
   O utinam tunc, cùm Lacedæmona classe petîsset,
   Obrutus insanis esset adulter aquis.
4. Indignationis; ut, *O Scelus! O pestis! O labes!*
5. Irrisionis; *O stultos Camillos, Curios, Fabricios, Calatinos, Scipiones, Marcellos, Maximos! O amentem Paulum! rusticum Marium!*
6. Obtesta-

Fieri solet per modum

6. Obtestationis; *Proh Deûm atq; hominum fidem!*
7. Gaudii; *O populares equis me hodie fortunatior!*
8. Commiserationis & doloris; ubi usurpantur *ah, heu, eheu, ehei*: ut, Cic. Offic. 1. *O domus antiqua! heu quàm Dispari domino dominaris!*
9. Invocationis vel compellationis; ut, *Dii maris & cœli! Dignissime vir! Amplissme præsul!*
10. Deprecationis; ut, Æn. 1.
Dii tibi (siqua pios respectant numina, siquid usquam justitiæ est, & mens sibi conscia recti) Præmia digna ferant!
11. Imprecationis; ut, Æn. 2.
At tibi pro scelere (exclamat) pro talibus ausis Dii (siqua est cœlo pietas, quæ talia curet) Persolvant grates dignas!

81. *Quid est Epiphonéma?*

EPIPHONEMA est exclamationis species, quæ ad finem rei narratæ & explicatæ addi solet: ut, cùm Virgilius exposuisset omnes causas, quibus Juno Romanos persequebatur, tandem acclamat,

Tantæ molis erat Romanam condere Gentem.

Æneid. 1.

82. *Quid est Revocatio sui-ipsius?*

REVOCATIO SUI-IPSIUS est, quando revocatur quidpiam: & est ardentioris sermonis veluti refrigeratio.

83. *Quotuplex est?*

Duplex est { Epanorthósis, aut / Apesiopésis.

84. *Quid est Epanorthósis?*

EPANORTHOSIS est, quando antecedens aliquid corrigendo revocatur: ut, Ter. Heaut. *Filium unicum*

unicum adoleſcentulum habeo: ah! quid dixi? habere me? imò habui Chremē: nunc habeam, nēcne, incertum eſt.

86. *Quid eſt Apoſiopēſis?*

APOSIOPE IS eſt, quâ ſententiæ inchoatæ curſus revocatur, partem aliquam, quæ tamen intelligatur, reticendo: ut, Ter. Eun.

Ego te furciſer, ſi vivo.——

CAPUT. XVII.

87. *Quid eſt Apoſtrophe?*

APOSTROPHE eſt, quando oratio ad alienam perſonam convertitur, quàm inſtituti oratio requirit: ut, Metam. 1.

——*Dii cœptis (nam vos mutaſtis & illas)*
Aſpirate meis.——

Quot modu fieri ſolet Apoſtrophe?

Apoſtrophe fit variis modis

1. Ad Deum; ut, *ſit miſericordia tua, Jehovah, ſuper nos quemadmodum ſperamus in te.*
2. Ad Angelos bonos; ut, *Vos ſanctiſſimi Angeli, teſtes volo meæ innocentiæ.*
3. Ad Angelos malos; ut, *Sanguis Jeſu Chriſti nos purgat ab omni peccato: Quid ergò tibi vis Satan, quam ſo contrarium mihi inſuſurras?*
4. Ad Adverſarios; ut, *Quouſque tandem, Catilina, abutére patientiâ noſtrâ?*
5. Ad ipſum Oratorem; ut, ut quid *perturbaris anima mea? quin te convertis ad Deum, inque ſinum ejus tuam exoneras ſolicitudinem.*
6. Ad Auditores præſentes; ut, *Te nunc appello P. Scipio, Te Metelle.*
7. Abſentes; ut, *De rebus tuis geſtis, M. Marcelle, nulla unquam conticeſcet ætas.*

8. Ad

8. Ad Mortuos; ut, *Sic est auditores. Facundia ad omnia utilis. Provoco ad te Cicero, eloquentia parens.*
9. Ad Bestias; ut, *Vos adesse ciconiæ, & ingratitudinem hominum redarguite.*
10. Ad Res inanimatas; ut, *Vos agri, vos parietes obtestor; annon sudabatis, cùm tantum nefas hôc loci perpetrabatur?*

88. *Quid est Prosopopœia?*

PROSOPOPOEIA est, quâ alienam personam oratione nostrâ loquentem fingimus. Sic Virg. sub Æn. personâ.

O Socii! (neque ignari sumus ante-malorum)
O passi graviora! dabit Deus his quoque finem, &c.

89. *Quotuplex est?*

Duplex est: { Imperfecta. / Perfecta.

90. *Quid est Imperfecta?*

IMPERFECTA est, cùm sermo alienæ personæ levitèr & obliquè repræsentatur: ut, pro lege Manil. *Hi vos (quoniam liberè loqui non licet) tacitè rogant, ut se quoque, sicut cæterarum provinciarum socios, dignos existimetis, &c.*

91. *Quid est Perfecta?*

PERFECTA est, cùm tota fictio personæ oratione nostrâ plenè repræsentatur.

CAPUT XVIII.

92. *Quid est Figura in Dialogismo?*

FIGURA IN DIALOGISMO est, cùm sententia figuratur in collocutione, quæ consistit in interrogatione & responsione.

93. *Quotuplex*

93. *Quotuplex est?*

Duplex est { interrogatio { Deliberatio { nobiscum — Aporia, cum aliis — Anacœnôsis. / Occupatio — { Prolepsis & Prosapódosis. } } / responsio { facti / dicti } Condonatio { Epitropé. Synchoresis. } }

94. *Quid est Aporia?*

APORIA est deliberatio nobiscum: ut, Virg. Æn. 4.

En quid agam? rursúsne procos irrisa priores
Experiar? Nomadumq; petam connubia supplex, &c.

Tandem responsio addubitationis sequitur:

Quin morere, ut merita es, ferroq; averte dolorem.

95. *Quid est Anacœnôsis?*

ANACOENOSIS est deliberatio cum aliis: ut, Cic. pro Quinct. *Quid denique? quid censetis? cedo si vos in eo loco essetis, quid aliud faciretis?*

96. *Quid est Occupatio?*

OCCUPATIO est, cum alieni consilii interrogationem occupamus, eique responsionem subjicimus.

Hæc { à priore parte Prolépsis sive προφορὰ / à posteriore parte Prosapódosis ἀνθυποφορὰ } dicitur.

Προφορὰ objectionem proponit: cujus signa ferè sunt, *Etsi, licèt, quanquam, dicat aliquis, quæret aliquis, miretur aliquis, at inquis, at inquiat aliquis, &c.*

Ἀνθυποφορὰ objectioni respondet; cujus signa ferè sunt, *Tamen, at inquam ego, respondeo huic in modum, his talem comparatam volo responsionem &c.*

N.B.

N.B. Prolepsis ferè Prosopopœïam conjunctam habet; ideóque aliàs { obliqua / directa } est

OBLIQUA est, quæ imperfectam solummodo Prosopopœïam adjunctam habet; ut, Cic. pro Amer. *Credo ego vos (Judices!) mirari, quid sit, quòd cùm tot summi Oratores hominesq; nobilissimi sedeant, ego potissimùm surrexerim, &c.*

tandem responsio subjungitur.

Quæ me igitur res præter cæteros impulit, ut causam Sexti Roscii reciperem?

DIRECTA est, quæ plenam habet Prosopopœïam: ut, Cic. pro Cælio. *Dicet aliquis, hæc igitur est tua disciplina? sic tu institutis adolescentes?*

CAPUT XIX.

97. *Quid est Epitrope?*

EPITROPE est, cùm facti cujuspiam licentia condonatur.

98. *Epitrope quotuplex est?*

Epitrope duplex est { Seria. / Ironica. }

Seria: pro Flacco. *Tribuo Græcis literas, do muliarum artium disciplinam, non adimo sermonis leporem, ingeniorum acumen, dicendi copiam: denique etiam si qua sibi alia sumunt, non repugno: testimonium religionem & fidem nunquam ista natio coluit.*

Ironica: ut, —*neq; te teneo, neq; dicta revello.*

I; Sequere Italiam ventis: pete regna per undas.

99. Quid

99. *Quid est Synchorésis?*

SYNCHORESIS est, cùm dictum aliquod, aut argumentum condonatur; ut, *Sit sacrilegus, sit fur, sit flagitiorum omnium vitiorúmq; princeps: at est bonus Imperator.*

CAPUT XX.

Hactenus de *Elocutione*, primâ Rhetorices parte, in Tropis & Figuris expositâ.

100. *Quid est Pronunciatio?*

PRONUNCIATIO est externa exornatio orationis.

Quare dicitur Externa?

Externa dicitur ad differentiam Elocutionis, quæ est interna exornatio orationis.

101. *Quot sunt Pronuntiationis partes?*

Pronuntiationis partes duæ sunt: { Vox, seu *Prolatio.* / Gestus, sive *Actio.*

De Prolatione Canones.

I. *Oratio non eodem tenore, sed gratâ vocis varietate proferenda.*

Perpetuata enim μονοτονία turpis & ingrata est.

II. *Nè sit Vox gravissima, néve acutissima.*

Nam submisso illo murmure, debilitatur omnis intentio: contrà autem, omnia clamosè dicere, insanum est. Et quod majus insciticæ fuerit

rit argumentum quàm clamore applausum quærere velle? quales verius *clamatores* dixeris, quàm *oratores*. Cicero eos claudis esse similes dicebat: nempe quia ut hi ob imbecillitatem suum ad equum confugiunt: ità isti in voce Scenoreâ, tanquam in jumento, fiduciam omnem apud imperitos reponunt. Atqui, ut bene olim dictum fuit, cognoscitur Orator οὐκ ἐκ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐκ τῆς γνώμης, non ex voce, sed ex mente. *Voss.*

III. *Singulæ cujusq; dictionis syllabæ, præsertim extrema, distinctè & clarè proferantur.*

Quia teminationis occultatio occultat ferè sensum sententiæ: hic tamen supinâ discentium (nè dicam docentium) negligentiâ in scholis nonnullis nimiùm peccatur.

IV. *Emphatica, aliaq; præcipuæ notæ verba, præsertim antitheta seu invicem respondentia, paulò altiorem vocis & tonum & sonum requirunt*: ut,

An linguâ *&* ingenio *patefieri aditus ad civitatem potuit*; manu *&* virtute *non potuit?* hìc verba emphatica, *linguâ & manu, ingenio & virtute* invicem respondent: ideóque clariori voce proferenda sunt.

V. *Vox*, quantum *ad orationis partes*,

1. *In exordiis*, submissa ac verecunda.
2. *In narratione*, simplex, & aperta, familiari colloquio similis.
3. *In Positione*, tardior & elatior.

4. *In confirmatione* sit varia; nempe in
   - *explicando* recta & mediâ inter acutam & gravem.
   - *probando* gravis, agilis, & acris.
   - *ampliscando* contenta, fortis & penetrans.

5. *In Confutatione*, sit vehementior & severior; & si efferenda sit Ironia, jocosa.
6. *In Epilogo* excitata, quasi partâ victoriâ.

VI. *Ratione Affectuum, sit vox*

1. *In miseratione*, flexibilis, plena, interupta, flebilis.
2. *In iracundiâ*, acuta, incitata, crebrò interrupta, nutans, vacillans, & proferens verba tertiata.
3. *In metu & verecundiâ*, contracta, demissa, hæsitans & abjecta.
4. *In voluptate*, lenis, tenera, effusa, hilarata, remissa.
5. *In dolore sine commiseratione*, gravis & obducta sono, & pressu imo.
6. *In dolore cum commiseratione*, tristis, blanda, & submissa.
7. *In*
   - *Blandiendo*
   - *fændo*
   - *satisfaciendo*
   - *rogando*

   lenis & submissa.
8. *In*
   - *suadendo*
   - *monendo*
   - *promittendo*

   gravis ac fortis.
9. *In consolando* tristis, blanda & submissa.
10. *In laudando*, gratiarum actione, & similibus, læta, magnifica, & sublimis.

De

De Gestu Regulæ.

Quæ sunt de gestu { Totius corporis. / Singularum partium.

Totius corporis.

I. *Corpus inter perorandum sit secundùm naturam erectum & elevatum.*

II. *Corpus moderatè moveatur,* nè sit immobile instar trunci, aut agitetur instar rami à ventis impulsi.

Singularum partium.

III. *Caput* erigatur in causâ bonâ: demittatur modicè ad significandum modestiam, verecundiam & humilitatem: cætera sit erectum secundùm naturam.

IV. *Oculi* aperti significant favorem; immoti & blandi fiduciam; immoti & rigidi vehementiam; conniventes dissimulationem, expectationem, & admirationem.

V. *Cervice* utendum erectâ, non tamen rigidâ.

VI. *Humeri* non alleventur nimis, aut contrahantur.

VII. *Brachia* modicè projiciantur, & dextrum potiùs quàm sinistrum faciat gestum.

VIII. *Manus* optimè à sinistro incipiat latere, ac dextro deponitur.

IX. *Pectus* feriatur, & femur in affectibus vehementioribus.

X. In *Pedibus* observetur { Status. / Incessus.

In dextrum aut lævum latus vacillare, alternis pedibus insistendo, ridiculum est. *Suppositio* tamen *pedis* in contentionibus & incipiendis & finiendis, est opportuna.

Incessus permissus est Oratori, sed rarus & tantùm in causis publicis, ubi Suggestum amplum & spatiosum est: discurfare autem ineptissimum.

Atque hæc de Gestu Corporis sufficiat monuisse: reliqua, quæ ad Actionem pertinent, exercitationi relinquemus: cui plus hoc agendi artificium debet quàm Præceptis.

FINIS.

Δόξα τῷ Θεῷ.

APPENDIX
DE
Figuris Secundariis.

Primariis Dictionis sententiæ Figuris (οἷς ἐν προσθήκης μέρει) adjiciantur totidem in utroque genere, secundariæ.

Figuræ Dictionis octo:

1. *Ellipsis.*
2. *Pleonasmus.*
3. *Asyndeton.*
4. *Polysyndeton.*
5. *Hyperbaton.*
6. *Zeugma.*
7. *Antithesis.*
8. *Græcismus.*

Quæst. 1. *Quid est Ellipsis?*

ELLIPSIS est, quando verbum aliquod in constructione necessarium, omittitur, ad exprimendum affectum. Ità *admirationem* præ se fert imperfecta illa Veneris locutio. Æn. 1. *Sed vos qui tandem?*—ubi omittitur [*estis*] Et illa Pamphili *indignationem* Ter. And. Act. 1. Scen. 5. *Tantámne rem tam negligenter agier?* ubi deest [*Decet.*]

Quæst. 2. *Quid est Pleonasmus?*

PLEONASMUS est, quando verbum aliquod in oratione redundat.

N.B. Indicat autem, cum emphasi, vehementiam, aut certitudinem: ut, *Ubi gentium? hisce oculis vidi.* Sed qui talem emphasin non habet, otiosus est, & vitiosus.

Quæst. 3. *Quid est Asyndeton?*

ASYNDETON est, quando, in vocabulorum congerie, omittitur conjunctio copulativa, ob celeritatem & acrimoniam: *Tot res repentè circumvallant, unde emergi non potest; vis, egestas, injustitia, solitudo, infamia.* Ubi singulæ voces asyndetæ sunt emphaticæ.

Quæst. 4. *Quin est Polysyndeton?*

POLYSYNDETON est, quando conjunctiones, ob orationis gravitatem neque etiam sine emphasi, redundant: ut Liv. lib. 8. Dec. 3. *Et somnus, & vinum, & epulæ, & scorta, & balnea, corpora atque animos enervant.*

Quæst. 5. *Quid est Hyperbaton?*

HYPERBATON est verborum, à recto constructionis ordine, in alium concinniorem, elegantiæ & varietatis ergò, transpositio: ut, in prima primæ orationis sententiâ. *Quæ res invitate duæ plurimum possunt, eæ contrà nos ambæ faciunt in hoc tempore, summa gratia & eloquentia; quarum alteram (C. Aquilli!) vereor, alteram metuo: Eloquentia Q. Hortensii, nè me dicendo impediat, nonnihil commoveor: gratia Sex. Nævii, nè P. Quinctio noceat, id verò non mediocriter pertimesco.* Naturalis enim ordo longè diversus est: *Gratia & Eloquentia summa, quæ duæ res possunt plurimum in civitate, ambæ eæ faciunt contra nos in hoc tempore: quarum vereor alteram, (C. Aquilli!) metuo alteram: commoveor nonnihil, nè eloquentia Q. Hortensii impediat me dicendo: pertimesco verò id non mediocriter, nè gratia S. Nævii noceat P. Quinctio.*

Quàm hic ordo absonus, quàm ingratus foret?

Quæst. 6.

Quæst. 6. *Quid est Zeugma?*

ZEUGMA est, cùm verbum aliquod, aut adjectivum, semel in sententiâ expressum, ad plura, diversorum generum, numerorum aut personarum, supposita refertur, cum quorum proximiori concordat: ut, *Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia: est autem triplex.*

Prozeugma, cùm vox illa communis exprimitur in principio: ut,

——— Sunt *nobis mitia poma,*
Castaneæ molles, & pressi copia lactis.

Mesozeugma cùm in medio: ut,

Semper honos, nomenq́; tuum, laudésq́; manebunt.

Hypozeugma, cùm in fine; ut, Ovid.

Non Venus & vinum sublimia pectora fregit.

Quæst. 7. *Quid est Antithesis?*

ANTITHESIS est, cùm Opposita [seu Antitheta] in oratione invicem respondent: ut, *Obsequium amicos, veritas odium parit.*

Quæst. 8. *Quid est Græcismus?*

GRÆCISMUS [sive Hellnismus] est, quando constructio Græcæ linguæ propria, in sermone Latino usurpatur: ut, *Canum degeneres caudam sub alvum reflectunt. Nigræ lanarum nullum colorem bibunt.* Sic Græci Isoc. Ἀσχρὸν γὰρ τοὺς μὲν γραφεῖς ἀπεικάζειν τὰ καλὰ τῶν ζώων, τοὺς δὲ παῖδας μὴ μιμεῖσθαι τοὺς σπουδαίους τῶν γονέων.

His addantur.

HYPEROLOGIA [sive Hysteron Proteròn] cùm, in oratione, quod naturæ ordine præcedit, sequitur: ut, Virg.

Postquam alios tetigit fluctus, & ad æquora venit.

ANTIPTOSIS, cùm casus pro casu ponitur: ut, *urbem quam statuo, vestra est.* pro, *urbis*,

HYPALLAGE, cùm duæ dictiones commutant casus: ut, *Dare classibus Austros*: pro, *dare classes austris.*

Figuræ sententiæ decem:

1. *Parrhésia.*	6. *Synonymia.*
2. *Erotésis.*	7. *Hypotypósis.*
3. *Paréntbesis.*	8. *Præmunitio.*
4. *Paráthesis.*	9. *Transitio.*
5. *Periphrasis.*	10. *Rejecto.*

Quæst. 1. *Quid est Parrhésia?*

PARRHESIA est, cùm rem invidiosam, aut odiosam liberè eloquimur apud eos, quos vereri debemus. Et est duplex: vel quâ crimen nobis intentatam confidenter fatemur & defendimus: vel quâ aliis crimina audacter objectamus & reprehendimus.

Quæst. 2. *Quid est Erotésis?*

EROTESIS est locutio, quâ aut

1. sciscitamur; ut,

——*cujum pecus? an Melibœi?*

2. Instamus; ut,

Quousque tandem, Catilina, abutére patientiâ nostrâ?

3. contrarium

3. Contrarium vehementer enunciamus : interrogatio enim affirmativa vehementer negat ; negativa vehementer affirmat.

Quæst. 3. *Quid eſt Parénthesis ?*

PARENTHESIS eſt ſententiola ſententiæ partibus commodè inſerta ; ſed nec cum priori, nec cum poſteriori cohærens. De quâ duæ notentur Regulæ.

1. Nec longa, nec frequens ſit : quia hiulcam reddit orationem & obſcuram.

2. Parentheſis Parentheſi rarò inſeratur.

Quæſt. 4. *Quid eſt Paráthesis ?*

PARATHESIS eſt, quando, declarationis & diſtinctionis gratiâ, nomen nomini in eodem caſu apponitur ; ut, *Lupum* [piſcem] *non vidit Italia.*

Quæſt. 5. *Quid eſt Periphraſis ?*

PERIPHRASIS eſt rei, quæ verbo uno dici poteſt, per plura explicatio.

N. B. Hæc quatuor præcipuè modis fit.

1. Cùm patria, ſecta, aut facinus proprii nominis loco ponitur : ut, *Venuſinus poëta* pro *Horatio. Sulmonenſis Vates* pro *Ovidio. Peripateticæ Scholæ princeps* pro *Ariſtotele. Stoïcæ familiæ pater* pro *Zenone. Everſor Carthaginis* pro *Scipione. Trojani Belli ſcriptor* pro *Homero:* Ὁ τὰ ἐθικὰ γεγραφὼς, *Stephanus.* Ὁ τῶν σοφιστῶν ἐξηγητὴς, *Hermogenes Rhetor.* Ἀνδρὸς ῥήτορος τὰ ἐρωτικὰ πράξας. *Achilles Statius.*

2. Etymologiâ, cùm videlicet nominis rationem explicamus : ut, *Aliena hæreditatis captator*, pro *hæredipetâ. Vir ſapientiæ ſtudioſus* pro *philoſopho. Veri Dei cultor*, pro *Chriſtiano*

3. Notatione

3. Notatione, cùm notis ac ſignis quibuſdam accidentium rem quampiam depingimus: ut, *Caput uxor ſcalpit digito*, pro *molli. Cubito ſe emungit*, pro *Satſamentario.*

4. Finitione: ut, *Ars ornatè dicendi*, pro *Rhetoricâ. Legum ac civium libertatis oppreſſor* pro *Tyranno.*

Quæſt. 6. *Quid eſt Synonymia?*

SYNONYMIA [ſive Palilógia] eſt congeries Synonymorum: ut, Virg. Æn.

Quem ſi fata virum ſervant, ſi veſcitur aurâ
Æthereâ, nec adhuc crudelibus occubat umbris,
Non metus.——

Quæſt. 7. *Quid eſt Hypotypóſis?*

HYPOTYPOSIS eſt, cùm res tota ità particulatim & ordine exprimitur, ut coràm videri videatur.

Quæſt. 8. *Quid eſt Præmunitio?*

PRÆMUNITIO [ſive Præparatio] eſt, quando adverſùs eorum, qui dicturi ſumus, reprehenſionem, nos præmunimus, rationem aliquam aut cauſam prætendentes.

Quæſt. 9. *Quid eſt Tranſitio?*

TRANSITIO eſt, quâ connectuntur partes orationis.

Duplex eſt.

1. Perfecta, quâ dicitur & quid dictum ſit, & quid dicendum: ut, Virg. Georg. 2.

Hactenus arvorum cultus & ſidera cœli:
Nunc te Bacche canam, &c.——

2. Imperfecta, quâ, aut quid dictum, aut quid dicendum ſit, dicitur: ut, Saluſt. in Jugurth. *De Africâ & ejus incolis ad neceſſitudinem rei ſatis dictum.*

Fit

Fit octo modis.

I. Ab æquali; ut, *At hæc erant jucundissima, nec minùs voluptatis attulerunt illa.*

II. Ab inæquali; ut, *Sed hæc utcunque ignoscendo, illud quis ferat? audistis gravissima, sed audietis graviora.*

III. A simili; ut, *Hæc perfida designavit, cujus generis sunt & illa, quæ Romæ patrâsse dicitur.*

IV. A contrario; ut, *Sed hæc juvenis peccavit, nunc senis virtutes audietis.*

V. A diverso; ut, *De moribus habes, nunc de doctrinâ reliquum est ut dicamus.*

VI. Quasi per occupationem; ut, *Jam ad reliqua properabimus, si prius illud unum adjecerimus.*

VII. Per reprehensionem; ut, *Quid his immoror? ad id, quod est hujus caussæ caput, festinet oratio.*

VIII. A consequentibus, sive à relativis; ut, *Habes quid in illum contulerim beneficiorum, nunc quam gratiam mihi retulerit, audi.*

Quæst. 10. *Quid est Rejectio?*

REJECTIO est, cùm aliquid aut in alium locum, aut in aliud tempus rejicimus; aut omnino à caussâ & oratione nostrâ removemus; ut, *Sed de Lucullo alio dicam loco: & ità dicam, ut neque vera laus ei detracta oratione meâ, neque falsa afficta esse videatur.*

De his rebus alio tempore dicetur.

N. B. Scitum est caussam in tempora conferre, cùm afferre plura, si cupias, non queas.

Omnia

Omnia ferè hujus Artis vocabula (ut & aliarum) origine Græca sunt. Horum igitur natales indigitare, Etymologiæque rationem, in juniorum gratiam, explicare, & hoc in loco subjicere visum est.

Πρὸς τὸ ὀρθῶς διδάσκειν δεῖ πρῶτον ἐξετάζειν τὰ ὀνόματα. Arist.

RHETORICA [subintellige, *Ars*, vel *facultas*.] Ῥητορικὴ [sc. τέχνη] à ῥέω dico: quia est ars ornatè dicendi. ῥέω autem hoc modo formatur; ἔρω *dico* est inusitatum: Fut.—ἐρῶ. Ἰωνικῶς διαλύσει—ῥέω *dicam*, unde deducitur Præsens novum —ἐρέω *dico*: καθ' ἀφαίρεσιν—ῥέω (sicut ab ἐρύω fit ῥύω) Fut. ῥήσω, Præter. ἐρρηκα, Atticè εἴρηκα (ut εἴληφα pro λάληφα) præter pass. ἐρρήμαι—ἐρρήσθαι—ἐρρήθην. Unde ῥῆμα—ῥῆσις—ῥήτωρ, & ῥητορικὴ.

Tropus, τρόπος, à præt. med. τέτροπα, quod à τρέπω, *muto, immuto*: est enim λέξεων ἐκλογὴ, *deflectio à communi usu, & propriâ significatione*. Cic. lib. de clar. Orat. *Ornari orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur, quas appellant τρόπους, & sententiarum, orationisque formis, quas vocant σχήματα.*

Cate-

Catachrésis, κατάχρησις, *abusio*, à καταχράομαι—ῶμαι, *abutor*: quia alienis abutimur, cùm propria deficiunt: à χράομαι, præt. κέχρημαι—κέχρηται, &c. unde χρῆσις, & cum præp. κατὰ (contrarium significante) κατάχρησις.

Hypérbole, ὑπερβολὴ, *superlatio*; ab ὑπερβάλλω, *supero*, quia alicujus augendi, minuendíve caussâ superat veritatem.

Auxésis, αὔξησις, *augmentum*, *incrementum*, ab αὐξέω, —ῶ (pro quo in usu est αὔξω) quia amplificando rem auget.

Miôsis, μείωσις, *imminutio*, *extenuatio*, ἐλάττωσις: à μείόω—ῶ, *minuo*, *minorem reddo*; ex compar. μεῖον, ut Synonymum ἐλαττόω ex ἔλαττον.

Tapinôsis, ταπείνωσις, *humiliatio*, *submissio*, à ταπεινόω—ῶ, *humilem reddo*; submitto: quia hâc figurâ rei magnitudo & dignitas verbis minuitur.

Metalépsis, μετάληψις, *transumtio*, ἀπὸ τοῦ μετολαμβάνω, quod inter alia significat *transsumo*. Variè sumitur. *Apud Rhetores* est status quidam, nempe controversia quædam judicium præcedens: ità dicitur, quia à judice in judicem, ab accusatore in accusatorem, à tempore in tempus, à loco in locum, vel denique cùm negatur, agendum hâc lege, hâc pœnâ, ob hoc crimen. Voss. l. 1. c. 10.

Μετάληψις, *apud Poëtas* est, cùm nomina ejusdem significacionis inter sese permutantur: ut cùm γλαύκη (*pupilla*) ponitur pro puella: quia κόρη etiam illa duo significat. Quintil. lib. 8. c. 6. *Superest ex iis, quæ aliter significant*, μετάληψις, *i. e.* transsumtio, *quæ ex alio in aliud velut viam præstat, tropus & rarissimus & maximè improprius. Est enim hæc in Metalepsi natura, ut inter id quod transfertur, sit medius quidam gradus, nihil ipse*

ipse significans, sed præbens transitum, quem tropum magis affectamus, ut habere videamur, quàm ut ullo in loco desideremus. Itaque hæc Metalepsis est in unâ voce continuatio tropi per successionem significationum: sicut Allegória est continuatio troporum in diversis dictionibus, & hæc aliquando confunduntur. Ideo Eustath. μετάληψιν alicubi exponit ἀλληγορίαν, & μεταλαμβάνειν ei est allegoricè significare.

Μετάληψις *apud Grammaticos*, quæ alio nomine κλίσις, cujus est usus in constructione, quum casus, qui præcedit, suam ἀκολουθίαν non servat, sed in alium μεταλαμβάνεται aut μεταλλάττει. cujus schematis exempla vide apud Eustathium, pag. 103.

Λαμβάνομαι, perf. λέλημμαι (Atticè εἴλημμαι) λέλησμαι, &c. indè λῆψις & cum præp. μετὰ μετάληψις.

Allegória, ἀλληγορία, *inversio, permutatio*, cùm aliud verbis, aliud sensu proponitur: ab ἄλλο & ἀγορεύω, i. e. ἀγορεύω dico: ἄλλο δὲ ἀγορεύω, ἄλλο δὲ νοῶ. continet illa plures translationes & continuas, ideóque perpetua etiam Metaphora dicta est, ut Hor. lib. I. Od. 14.

O Navis, referent in mari te novi
Fluctus: O quid agis? fortiter occupa
Portum, &c.

in quâ *navem* pro republicâ; *fluctuum tempestates* pro bellis civilibus; *portum* pro *pace* & concordiâ intelligi voluit.

Metonymia, μετωνυμία, *transnominatio*, à præp. μετὰ, & ὄνομα *nomen*. à Fabio exponitur nominis pro nomine positio: cujus vis (inquit) pro eo quod

quod dicitur, causam, propter quam dicitur, ponere.

Ironia, εἰρωνεία, *simulatio, irrisio*: ab εἴρω *dico*: unde εἴρων *simulator*, qui aliter dicit ac sentit: ex quo εἰρωνεία accipi solet pro *dissimulatione*, quâ aliter sentimus, aliter loquimur.

Paralipsis, παράλειψις, *præteritio*, à παραλείπω, *prætermitto, omitto, relinquo*. Eâ utimur, quia res notæ aut parvæ sunt, aut quia ingratæ futuræ existimantur; eadem & *paraftopésis* dicitur.

Apóphasis, ἀπόφασις, *negatio* ab ἀποφημι, *nego*.

Meráphora, μεταφορὰ, *translatio*, à μεταφέρω, *transfero*.

Synecdoche, Συνεκδοχὴ, *comprehensio*, à Συνεκδέχομαι *comprehendo*, vel *una excipio*; quia est tropus, quo ex uno plura intelligimus, parte totum, specie genus, præcedentibus sequentia, vel contrà. Quintil. lib. 8. c. 6.

At *Grammatici* Συνεκδοχὴ vocatur, cùm nomen aut verbum universale restringitur ad partem, vel aliquid saltem speciale, quod per accusativum effertur: ut, *rubet capillos*. Synecdochen autem appellant, quia particulare comprehenditur ab universali. Alii malunt vocare ἕλλειψιν præpositionis *secundùm*, ut apud Græcos intelligi solet κατά. Vos. Part. Orat. l. 4. c. 6.

Rhythmus, ῥυθμὸς, numerus, qualis est in Musicâ. ῥυθμὸς ab Hesychio exponitur κάνων, μέτρον, τρόπος, μέλος εὔφωνον, ἀκολουθία, τάξις, Σύνθεσις, Suid. τάξις ἐμμελὴς ἀκολουθία ἐμμελείας. 1. *Est ordo motionis*, 2. *Numerus musicus*, qui certo temporum spatio constat. 3 *Numerus oratorius*. 4. *Numerus Poëticus*, præcipuè certa in versibus homeoptôtis mensura, ἀπὸ τοῦ ῥύσεως.

ῥύσω, ῥηματικὸν ὄνομα ῥυσμὸς, καὶ τροπῇ σ εἰς θ —— ῥυθμός. ἢ ἐκ τοῦ ἐρύω, τὸ ἑλκύω, ἐρυσμὸς, καὶ ἀφαιρέσει τοῦ ε καὶ τροπῇ —— ῥυθμὸς, ut significetur æquabilis tractus. Etym. pag. 706. 13.

Métrum, μέτρον, *mensura, modus*, deinde *carmen ex mensuris certorum pedum constans.* ἀπὸ τοῦ μείρω τὸ μερίζω καὶ ἀριθμῶ, γίρνεται μέρτρον, καὶ ἀποβολῇ τοῦ ρ, μέτρον. sicut à φέρω φέρτρον, & à δέρω δέρτρον. Etym. 581. 46.

Metaplasmus, μεταπλασμὸς, *transformatio*, à μεταπλάττω, *transformo, transmitto, transfiguro.*

Synalœpha, Συναλοιφὴ, *vocalium commixtio, unio duarum syllabarum*, quantum ad vocales, *in unam.* à verbo Συναλείφω, *co-ungo, simul ungo*; Metaphoricè pro *commisceo, confundo, in unum contraho*: sic dicunt, τὸ α καὶ τὸ ο εἰς ω Συναλείφεται .i.e. κιρνᾶται.

Ecthlípsis, ἔκθλιψις, *elisio. extritio*: à verbo ἐκθλίβω, *extero, elido, excludo.*

Prósthesis, πρόσθεσις, *appositio*, à προστίθημι, *appono.*

Aphæresis, ἀφαίρεσις, *ablatio*: ab ἀφαιρέομαι *aufero.*

Epénthesis, ἐπένθεσις, *interpositio*: ab ἐπεντίθημι, *interpono.*

Syncope, Συγκοπὴ, *concisio*, à Συγκόπτω, *concido.*

Paragóge, παραγωγὴ, *productio*: à παράγω, *produco.* Tryphon προσχηματισμὸν vocat.

Apócope, ἀποκοπὴ, *abscissio*. ab ἀποκόπτω, *abscindo.*

Diæresis, διαίρεσις, *divisio*, à διαιρέω, *divido*: vocatur etiam διάλυσις, à διαλύω, *dissolvo.*

Synæresis, Συναίρεσις, *contractio*, à Συναιρέω, *in unum contraho*: dicitur etiam ἐπισυναλοιφὴ, *coalitura*; ab ἐπὶ *ad*, & Συναλείφω, *collino, commisceo.*

Tmesis, τμῆσις—*sectio, divisio*; à τέμνω *seco*, pr. pass. τέτμημαι—σαι—ται, unde τμῆμα, τμῆσις, τμητός.

Metáthesis, μετάθεσις, *transpositio*: à μετὰ & τίθημι, *pono*.

Antíthesis, ἀντίθεσις, ab ἀντὶ *pro*, & τίθημι.

Diástole, διαστολὴ, *extensio, diductio, dilatatio*: figura, quâ syllaba contra naturam extenditur, profertúrque ore διεσταλμένῳ *diducto* & *dilato*, cùm tamen sit pronuncianda Συνεσταλμένῳ, i. e. *contracto*: à στέλλω, præt. m. ἔσταλα, unde cum præp. διαστολή. Aliter vocatur ἔκτασις. i. e. *extensio*.

Systole, συστολὴ *correptio*: cui opponitur, διαστολὴ, à pr. med. ἔσταλα.

Epizeuxis, ἐπιζεῦξις, *adjunctio*, ab ἐπιζεύγνυμι, *conjungo, desuper innecto*.

Anadiplôsis, ἀναδίπλωσις, *reduplicatio*, à præp. ἀνὰ, & διπλόω—ώσω, *duplico*.

Climax, κλίμαξ, *gradatio*, παρὰ τὸ κλίνω, perfect. pass. κέκλιμαι · unde κλίμαξ.

Anáphora, ἀναφορὰ, *relatio*, ab ἀναφέρω, *refero*.

Epístrophe, ἐπιστροφὴ, *conversio*, ab ἐπὶ & στρέφω *verto*.

Symploce, Συμπλοκὴ, *complexio, complicatio*: à Συμπλέκω, *complico, connecto*.

Epanalépsis, ἐπανάληψις, *resumtio*: verbum decomp. ab ἐπὶ, ἀνὰ, & λαμβάνω, perf. pass. λέλημμαι, λέλη-ψαι,—indè λῆψις, & in compositione cum præp. ἐπανάληψις.

Epánodos, ἐπάνοδος, *regressio*: cùm per eadem recurrimus, verba inverso ordine relegentes: ab ἐπὶ & ἄνοδος; quod ad ἀνὰ & ὁδὸς.

Paronomásia, παρονομασία *adnominatio*: à præpos. παρὰ & ὄνομα, *nomen*.

Polyptóton, πολύπτωτον, *varietas casuum*, q. d. variè πτωτὸν, i. e. *cadens*: multitudo casuum varietate distincta.

Logísmus, λογισμὸς, à λογίζομαι, præt. λελόγισμαι,

Epho-

Ecphonésis, ἐκφώνησις, *exclamatio*, ἀπὸ τῦ ἐκφωνέω —ήσω.

Epiphonéma, ἐπιφώνημα, *acclamatio*, ab ἐπιφωνέω *acclamo*.

Epanorthôsis, Ἐπανόρθωσις, *correctio*, ab ἐπανορθόω, *corrigo*.

Aposiopésis, ἀποσιώπησις, *reticentia*, ab ἀπὸ & σιωπάω —ήσω, *obticeo*.

Apóstrophe, ἀποστροφὴ, *aversio*, ab ἀπὸ & στρέφω.

Prosopopœïa, προσωποποιΐα, *fictio personæ*, à πρόσωπον, *persona*, & ποιέω.

Apória, ἀπορία, *addubitatio*, ἀπὸ τῦ ἀπορέω, fut. ἀπορήσω, ᾗ ἀπορέμαι, *ambigo, dubito, hæreo, animi pendeo*.

Anacœnósis, ἀνακοίνωσις, *communicatio*: ab ἀνὰ & κοινόω, *communico*.

Prolepsis, πρόληψις, *occupatio, anticipatio*: à πρὸ & λαμβάνω, præt. λέλημμαι, λέλημαι, &c. indè λῆψις, & cum præp. πρόληψις.

Prosapódosis, προσαπόδοσις, *redditio*, à προσαποδίδωμι, *reddo, insuper do, addo*.

Hypóphora, ὑποφορὰ, *objectio*: ab ὑποφέρω *objicio*.

Anthypóphora, ἀνθυποφορὰ, *subjectio*: Quint. lib. 9. ab ἀνθυποφέρω, *per sermonis exceptionem objicio, tacitè adversarii objectionibus occurro*.

Epítrope, ἐπιτροπὴ, *permissio*: ab ἐπιτρέπω, *permitto, concedo*.

Synchorésis, Συγχώρησις, *concessio*: à Συγχωρέω *concedo*.

Ellípsis, ἔλλειψις, *defectus*: ab ἐλλείπω, *deficio*.

Pleonasmus, πλεονασμὸς, *redundantia*: à πλεονάζω, *redundo*.

Asyndeton, ἀσύνδετον, *inconjunctum*; vocatur διάλυτον *dissolutum*: oratio, in quâ omittuntur copulativæ

lativæ particulæ: ut, *veni, vidi, vici*: ab α privativâ particulâ, & Συνδετὸς *colligatus*; à δέω *ligo*.

Polysyndeton, πολυσύνδετον, *variè & multipliciter conjunctum*; à πολὺς & Σύνδετός.

Hypérbaton, ὑπέρβατον, *transgressio*: ab ὑπερβαίνω *transgredior*.

Zeugma, ζεῦγμα, *junctura, junctio*; à ζεύγνυμι *jungo*.

Antíthesis, ἀντίθεσις, *oppositio*, vel ἀντίθετον *oppositum*: ab ἀντὶ, i.e. *contra*. & θέσις, *positio*; à τίθημι.

Græcísmus, γραικισμὸς, *imitatio Græcorum*. Γραικὸς *Græcus*, Rex quidam, à quo Græcia appellatur. V. *Plin.* l. 4. c. 7. *Steph. Byz.* Γραικὸς ὁ Θεσσαλοῦ υἱός· ἀφ' οὗ Γραικοὶ οἱ Ἕλληνες. Eadem figura dicitur Hellenismus, ἑλληνισμὸς, *Græcorum imitatio*, ab Ἕλλην——ηνος, *Hellen*, *Deucalionis* filius, à quo Græci dicuntur Ἕλληνες. ἑλληνίζω, *Græcè loquor*.

Hysterologia, ὑστερολογία, cùm *posteriùs dicitur, quod ordine prius*. Aliter dicitur ὕστερον πρότερον, & πρωθύστερον· ab ὕστερος & λόγος.

Antiptósis, ἀντίπτωσις, *casûs pro casu positio*: ab ἀντὶ *pro*, & πτῶσις *casus*.

Hypállage, ὑπαλλαγὴ, *immutatio*: ab ὑπὸ & ἀλλάττω, *muto*.

Parrhesia, παῤῥησία, *licentia, loquendi libertas & audacia*: quasi πανρησία, à πᾶν, & ῥῆσις, *licentia loquendi*, quâ videlicet omnia dicuntur, etiam quæ tacenda videri possunt. Hinc παῤῥησιάζομαι [ἐλευθεροστομῶ] *liberè loquor*. παῤῥησιαστικῶς *liberè loquendo*.

Erotésis, ἐρώτησις, *interrogatio*, ab ἐρωτάω, *interrogo*.

Paréntheſis, παρένθεσις, *interpositio*: à παρεντίθημι, *infero, interjicio*.

Γραά-

Paráthesis, παράθεσις, *appositio*; à παρατίθημι *appono.*

Periphrasis, περίφρασις, *circumlocutio*, à περιφράζομαι *circumloquor.*

Synonymia, συνωνυμία, *nominis communio*, cùm *Synonyma*, i.e. vocabula idem significantia utiliter coacervantur. In eâ ferè posterius est exegeticum prioris; à σὺν & ὄνομα.

Hypotyposis, ὑποτύπωσις, *evidentia*, & *illustratio*, *quando res ità scribendo exprimitur, ut delineari videatur.* Budæus. ab ὑποτυπόω, *per figuram demonstro*, χαρακτηρίζω.

Præmunítio, προκατασκευὴ, *præparatio*, *præstructio*; à προκατασκευάζω, *præparo*, *præstruo* & *præmolior quippiam ad id quod tento efficere.*

Transítio, μετάβασις; à μεταβαίνω, *transeo.*

Rejectio, ἀποδίωξις, *expulsio*; ab ἀποδιώκω, *fugo*, *sequor*, *expello.*

INDEX.

	Quæst.
Rhetorica quid.	1
Ejus partes { Elocutio, Pronuntiatio. }	2
Elocutio quid.	
Duplex { Tropus, Figura }	4
Tropus quid.	5
In Tropo duo considerandæ { Affectiones, Genera. }	6
Affectiones Tropi quatuor. { Catachrésis, Hyperbole, Metalépsis, Allegória }	7
Catachrésis quid.	8
Hyperbole quid.	9
——quotuplex.	10
Auxésis quid.	11
Miósis quid	12
Metalépsis quid.	13
Allegória quid.	14
Tropi Genera quatuor. { Metonymia, Ironia, Metaphora, Synecdoche }	17
Metonymia quid.	18
——Efficientis.	19
——Materiæ.	21
——Effecti.	22
——Subjecti.	23
——Adjuncti.	25
Ironia quid.	27
Quomodo percipitur.	28
Oppósita duplicia. { Disparata, Contraria }	29
Ironia à Disparato.	32
——à Contrario.	33
Paralipsis quid.	34
Apóphasis quid.	35
Metáphora quid.	36
Synecdoche quid.	38
Synec. Membri.	40
——Speciei.	41
——Totius.	42
——Integri.	44
——Generis.	45
Figura quid.	46
Duplex { Dictionis, Sententiæ }	47
Figura Dictionis quid.	48
Dupl. in sonorum { Dimensione, Repetitione }	49
Fig. in Dimens. quid.	50

Numerus

INDEX.

	Quæſt.
Numerus duplex: { Poëticus, Oratorius. }	51
Numerus Poëticus quid.	52
Duplex { Rythmus, Metrum. }	53
Rythmus quid.	54
Metrum quid.	55
Metaplaſmus quid.	55
Metaplaſmi ſpecies.	56
Tmeſis quid.	57
Metáthesis quid.	58
Antitheſis quid.	59
Diaſtole quid.	60
Syſtole quid.	61
Numerus Oratorius qu.	62
Figura in ſoni Repetitione	
—quotuplex	63
Epizeuxis quid	64
—quotuplex	65
Anadiplóſis quid	66
Climax quid.	67
Anáphora quid.	68
Epiſtrophe quid.	69
Symploce quid.	70
Epanalepſis quid.	71
Epanodos quid.	72
Paronomáſia quid.	73
Polyptoton quid.	74
Figura ſententiæ quid.	75

	Quæſt.
—quotuplex.	76
Legiſmus quid.	77
—quotuplex.	78
Ecphonéſis quid.	79
Quot modis fit.	80
Epiphonéma quid.	81
Revocatio ſui-ipſius qu.	82
—quotuplex.	83
Epanorthóſis quid.	84
Apoſtropéſis quid.	85
Apoſtrophe quid.	86
Quot modis fit.	87
Proſopopœia quid.	88
—quotuplex.	89
Impérfecta.	90
Perfecta.	91
Figura in Dialogiſmo qu.	92
—quotuplex.	93
Aporia quid.	94
Anacœnóſis quid.	95
Occupatio quid.	96
Epitrope quid.	97
Synchoréſis quid.	98
Pronunciationis partes duæ. { Prolatio. Actio. }	100
De Prolatione Canones,	Pag. 26.
De Geſtu Regulæ.	p. 28.

FINIS.

INDEX.

Quæst.

Rhetorica quid. 1

Ejus partes { Elocutio, Pronuntiatio. } 2

Elocutio quid.

Duplex { Tropus, Figura } 4

Tropus quid. 5

In Tropo duo consideranda { Affectiones, Genera. } 6

Affectiones Tropi quatuor. { Catachrésis, Hyperbole, Metalépsis, Allegória } 7

Catachrésis quid. 8

Hyberbole quid. 9

——quotuplex. 10

Auxésis quid. 11

Miósis quid 12

Metalépsis quid. 13

Allegória quid. 14

Tropi Genera quatuor. { Metonymia, Ironia, Metaphora, Synecdoche } 17

Quæst.

Metonymia quid. 18

——Efficientis. 19

——Materiæ. 21

——Effecti. 22

——Subjecti. 23

——Adjuncti. 25

Ironia quid. 27

Quomodo percipitur. 28

Opposita duplicia. { Disparata, Contraria } 29

Ironia à Disparato. 32

——à Contrario. 33

Paralipsis quid. 34

Apóphasis quid. 35

Metáphora quid. 36

Synecdoche quid. 38

Synec. Membri. 40

——Speciei. 41

——Totius. 42

——Integri. 44

——Generis. 45

Figura quid. 46

Duplex { Dictionis, Sententiæ } 47

Figura Dictionis quid. 48

Dupl. in sonorum { Dimensione, Repetitione } 49

Fig. in Dimens. quid. 50

Numerus

INDEX.

	Quæst.
Numerus duplex: Poëticus, Oratorius.	51
Numerus Poëticus quid.	52
Duplex Rythmus, Metrum.	53
Rythmus quid.	54
Metrum quid.	55
Metaplasmus quid.	55
Metaplasmi species.	56
Tmesis quid.	57
Metathesis quid.	58
Antithesis quid.	59
Diastole quid.	60
Systole quid.	61
Numerus Oratorius qu.	62
Figura in soni Repetitione	
—quotuplex	63
Epizeuxis quid	64
—quotuplex	65
Anadiplosis quid	66
Climax quid.	67
Anaphora quid.	68
Epistrophe quid.	69
Symploce quid.	70
Epanalepsis quid.	71
Epanodos quid.	72
Paronomasia quid.	73
Polyptoton quid.	74
Figura sententiæ quid.	75
—quotuplex.	76
Legitimus quid.	77
—quotuplex.	78
Ecphonesis quid.	79
Quot modis fit.	80
Epiphonema quid.	81
Revocatio sui-ipsius qu.	82
—quotuplex.	83
Epanorthosis quid.	84
Aposiopesis quid.	85
Apostrophe quid.	86
Quot modis fit.	87
Prosopopœia quid.	88
—quotuplex.	89
Imperfecta.	90
Perfecta.	91
Figura in Dialogismo qu.	92
—quotuplex.	93
Aporia quid.	94
Anacœnosis quid.	95
Occupatio quid.	96
Epitrope quid.	97
Synchoresis quid.	98
Pronunciationis partes duæ. Prolatio. Actio.	100
De Prolatione Canones,	Pag. 26.
De Gestu Regulæ.	p. 28.

FINIS.